

Raadscommissievoorstel

Status: Voorbereidend besluitvormend

Agendapunt:	4
Onderwerp:	nota preventief gezondheidsbeleid 'Kerngezond Dalfsen'
Datum:	11 april 2017
Portefeuillehouder:	Dhr. J. Uitslag
Decosnummer:	600
Informant:	Geeske Roos g.roos@dalfsen.nl (0529) 488283

Voorstel:

1. De onderdelen 1 en 2 (visie, prioriteiten en doelen) uit zowel de nota Preventief Gezondheidsbeleid 'Kerngezond Dalfsen' 2017-2020 als uit het bijbehorende preventieplan alcohol vast te stellen.
2. Kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma, zijnde de onderdelen 3 uit genoemde nota's.

Inleiding:

Op 19 december 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met de startnota preventief gezondheidsbeleid 'Iedereen gezond, samen sterk'. In vervolg op deze startnota is de beleidsnota preventief gezondheidsbeleid opgesteld, waar het preventieplan alcohol 2017-2020 integraal onderdeel van uitmaakt. Beide stukken zijn door het college voor inspraak vrijgegeven tussen 8 februari en 22 maart. Deze periode heeft geen reacties van inwoners of betrokkenen opgeleverd. Wel is actief informatie opgehaald bij de Sport- en Participatieraad, verwerkt in bijgevoegd inspraakverslag. Deze reacties geven geen aanleiding tot beleidswijzigingen: beide organisaties ondersteunen de aanpak en het uitvoeringsprogramma. Evenmin hebben zich tussentijds ontwikkelingen voorgedaan die tot nieuwe inzichten en beleidsaanpassing leiden.

Zoals vastgesteld in de startnota werken we aan een sterk sociaal domein met preventief gezondheidsbeleid als basis voor een gezonde bevolking. De ambitie is daarbij dat Dalfsen een gemeente is waar inwoners gezond, weerbaar en veerkrachtig zijn en zelf goed weten om te gaan met voor- en tegenspoed. Hoofddoel van het beleid is het boeken van gezondheidswinst, gedifferentieerd naar verschillende doelgroepen. Het hebben van een gezonde leefstijl is hierin een belangrijk thema, specifiek het tegengaan van (overmatig) alcoholgebruik bij jong en oud omdat dit aanhoudend als aandachtspunt uit de GGDmonitors naar voren komt.

Gezondheidswinst willen we realiseren met een programmatische benadering in drie activiteitenlijnen. Een deel van deze activiteiten voeren we al langer uit vanuit andere beleidsterreinen, zoals bewegen en sport, het welzijns- en jongerenwerk. Nieuw is dat we hier meer samenhang en coördinatie op aanbrengen gericht op gezondheidsdoelen.

Argumenten:

De visie en uitgangspunten sluiten aan bij die van de startnota

- 1.1 De nota is in lijn met eerder vastgestelde startnota.
- 1.2 Het preventieplan alcohol is in de startnota aangekondigd. In bijgaande nota wordt een onderbouwing gegeven voor het uitvoeringsplan.
- 1.3 Er is draagvlak voor de nota bij samenwerkingspartners en de relevante gemeentelijke beleidsafdelingen. SMON, Swol en Landstede, de werkgroep 'preventie middelengebruik' en de bibliotheek Salland hebben hun input geleverd voor deze nota. Draagvlak is in de inspraakperiode versterkt met de input van Sport- en Participatieraad.

Kanttekeningen

1. De doelen van het transformatieprogramma Sociaal Domein sluiten dusdanig nauw aan bij die van het preventieve gezondheidsbeleid dat je je kan afvragen of de kosten en inzet voor een uitvoeringsprogramma preventieve gezondheid wel gerechtvaardigd zijn.

1.1 De aanwezige overlap in doelen (zoals: vergroten van zelfredzaamheid en participatie; organiseren van een toegankelijk zorgaanbod) kan verwarring opleveren bij samenwerkingspartners en inwoners over nut en noodzaak van het één en van het ander. Wij benutten de overlap echter als kans om wederzijdse doelen te versterken door de afzonderlijke programma's onderling goed op elkaar af te stemmen.

1.2 Vanuit de aangehaalde overlap zou beredeneerd kunnen worden dat met inzet op het Transformatieprogramma, inzet op preventieve gezondheid achterwege kan blijven. De kans is dan echter groot dat de beïnvloeding op de leefstijlonderwerpen alcohol en roken blijft liggen, terwijl dit de onderdelen zijn die van grote invloed zijn op het bereiken van gezondheidswinst bij de groepen waar gezondheidsrisico's zich manifesteren.

2 Het preventieve gezondheidsbeleid is integraal van aard. Het bewaken van gezondheidsdoelen vergt daardoor coördinatie en regie. Zijn we niet beter af met sectoraal beleid?

Een integrale opzet vergroot de kans op samenwerking en ondersteuning vanuit beleidsterreinen die gezondheid eveneens (kunnen) beïnvloeden, en verduidelijkt de bijdrage die zij sowieso al leveren. Het betrekken van relevante maatschappelijke stakeholders verloopt daarmee ook makkelijker. Om succes te boeken is sturing en regie op gezondheidsdoelen inderdaad noodzakelijk; een voorwaarde die de Participatieraad beklemtoont in het inspraakverslag.

Alternatieven

We zijn van mening dat voorliggende beleidsnota past bij de gezondheidssituatie in de drie grote kernen van de gemeente en de juiste acties in gang zet in samenwerking met het maatschappelijk middenveld, ondernemers en inwoners. Hiervoor kiezen wij in het proces voor een regisserende, coördinerende of faciliterende rol, afgestemd op wat nodig is om gestelde doelen te bereiken, waarbij wij als gemeente zichtbaar zijn als één van de belanghebbende partijen.

Uw raad kan er voor kiezen andere of aanvullende kaders mee te geven. Een aanvulling zou kunnen zijn om ten aanzien van de gemeentelijke betrokkenheid in de uitvoering te kiezen voor een rol die meer op afstand is van het veld. Dit zou betekenen dat de uitvoerende instellingen en professionals meer aan zet zijn en de gemeente minder zichtbaar is en minder stuurt. Om te voorkomen dat impopulaire maar doeltreffende maatregelen die we nastreven om gezondheidswinst te boeken blijven liggen (zoals alcoholmatiging), is het noodzakelijk om in het geval van deze terugtrekkende rol van de gemeente een externe partner aan te wijzen die de uitvoering van dergelijke leefstijl maatregelen waarborgt en implementeert. Een dergelijke constructie brengt met zich mee dat college en raad in het proces van bewonersparticipatie en –initiatieven minder snel en volledig worden geïnformeerd dan wanneer de gemeente ambtelijk vertegenwoordigd is in de uitvoering.

Duurzaamheid:

In 'Kerngezond Dalfsen' gaan we uit van wijkgerichte gezondheidsbevordering. Bestaande sociale verbanden worden hierbij benut en mogelijk versterkt. Dit draagt bij aan sociale samenhang en participatie; één van de aspecten van duurzaamheid gedefinieerd volgens sociologische invalshoek (Putnam, 2000; Verweij Jonker Instituut 2008).

Financiële dekking:

Bij het vaststellen van de startnota heeft de raad de benodigde middelen à 80.000 euro per jaar voor de uitvoeringsperiode 2017-2018 beschikbaar gesteld.

Communicatie:

Vanwege onze netwerkaanpak hoeft niet altijd de gemeente de afzender te zijn in de communicatie. Bij campagnes gericht op gedragsverandering is het effectief om resultaten, effecten en successen met anderen te delen. Bij onze communicatieaanpak richten we ons op de optimale inzet van (de communicatiekanalen van) ons netwerk en hun achterban. Zo creëren we een olievlek en een sociale omgeving die gedragsverandering mogelijk maakt en de gewenste norm gaat overnemen. Hier is een begin mee gemaakt door een facebookcommunity (Kerngezond Dalfsen') en whatsapp-groep op te zetten.

Vervolg:

In paragraaf 3.4 van de gezondheidsnota 'tijdspad en inhoud' en 4.1. van het preventieplan alcohol 'activiteiten op hoofdlijnen' staat de uitvoering op hoofdlijnen toegelicht.

Voor wat betreft de betrokkenheid van college en raad:

- in juni volgt een openbare presentatie van onderzoeksopbrengsten, waar college en gemeenteraad als toehoorders voor uitgenodigd worden.
- in september volgt, ingebed in de eerste Gezondheidsmanifestatie, een expertmeeting. College en gemeenteraad worden hiervoor als toehoorder uitgenodigd.
- Navolgend wordt een plan van aanpak voor uitvoering in 2018 opgesteld, dat ter kennisname naar de raad gaat.

Bijlagen:

- Nota preventief gezondheidsbeleid 'Kerngezond Dalfsen'
- Inspraakverslag

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de gemeentesecretaris-alg.directeur,
drs. J.H.J. Berends

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 april 2017, nummer 600;

overwegende dat het wenselijk is voortgang te geven aan de eerder vastgestelde startnota preventieve gezondheid;

gelet op het geconstateerde draagvlak bij stakeholders;

gezien het onderzoekstraject dat voorspoedig verloopt ;

b e s l u i t :

1. De onderdelen 1 en 2 (visie, prioriteiten en doelen) uit zowel de nota Preventief Gezondheidsbeleid 'Kerngezond' 2017-2020 als uit het bijbehorende preventieplan alcohol vast te stellen.
2. Kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma, zijnde de onderdelen 3 uit genoemde nota's

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 29 mei 2017.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
drs. H.C.P. Noten

de griffier,
drs. J. Leegwater